

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

P/12/001; LOL- 4100-04-06/2012

Olsztyn, 10 kwietnia 2012 r.

**Pani
Bożena Olszewska-Świtaj
Wójt Gminy Górowo Iławeckie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Górowie Iławeckim („Urząd”) kontrolę, którą objęto powiązania budżetu Gminy Górowo Iławeckie („Gmina”) z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 marca 2012 roku, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie w 2011 roku budżetu Gminy w badanym zakresie.

Podstawą pozytywnej oceny było prawidłowe wykorzystanie dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami oraz prawidłowe wykorzystanie środków przeznaczonych na finansowanie projektów z funduszy strukturalnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Zastrzeżenia NIK dotyczyły zwłaszcza prowadzenia kontroli zarządczej wobec kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) w zakresie prowadzenia przez niego działań windykacyjnych w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

1. Budżet Gminy na rok 2011, uwzględniający dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, został uchwalony zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych². Dochody budżetowe z ww. tytułu wyniosły 55.999,31 zł i były wyższe od planowanych o 24,4% (o 10.991,31 zł).

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³, uzyskane w 2011 r. dochody, po pobraniu należnego Gminie wynagrodzenia w kwocie 19.752,71 zł zostały terminowo odprowadzone do budżetu państwa.

Sprawozdania RB-27ZZ o dochodach z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej zostały sporządzone rzetelnie i w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴.

Na koniec 2011 r. zaległe należności z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły 2.169.824 zł i w całości dotyczyły kwot niewyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych. W wyniku kontroli przeprowadzonej przez NIK w GOPS ustalono, że w 2011 r. nie prowadzono w tej jednostce żadnych działań zmierzających do wyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych należności budżetowych, tj. m.in. nie wystawiano upomnień, tytułów wykonawczych, a tym samym nie przekazywano ich właściwemu miejscowo naczelnikowi urzędu skarbowego. Według wyjaśnień Pani Wójt, nie była ona informowana o trudnościach w windykacji tych należności i w związku z tym nie żądała sprawozdań o realizacji powierzonego kierownikowi GOPS uprawnienia do prowadzenia spraw w zakresie przedmiotowych należności.

Należy jednak zauważyć, że należności te w stosunku do 2010 r. wzrosły o 23% i były wykazywane w przedkładanych Wójtowi sprawozdaniach RB-27ZZ.

2. Dotacje celowe w kwocie 4.603,5 tys. zł na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rzetelnie rozliczone. Największy udział w ich strukturze (89%, tj. 4.110,6 tys. zł) stanowiły dotacje na świadczenia rodzinne i z Funduszu Alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

W pełni wykorzystano dotacje w rozdziałach: 01095 (zwrot podatku akcyzowego) – w wysokości 383.767 zł, 75011 (prowadzenie ewidencji działalności gospodarczej, ewidencji ludności oraz spraw obrony cywilnej i wojskowych) – 46.554 zł, 85213 (opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające świadczenia) – 35.751 zł, 85295 (wspieranie osób pobierających świadczenia) – 26.900 zł. Jedynie w rozdz. 85212 (realizacja świadczeń rodzinnych i z Funduszu Alimentacyjnego) nie wykorzystano niewielkiej części dotacji w kwocie 133,52 zł, którą terminowo zwrócono na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Analiza realizacji zadań związanych z prowadzeniem ewidencji działalności gospodarczej, ewidencji ludności oraz spraw obrony cywilnej i wojskowych, a także zwrotem producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wykazała, że zadania te realizowane były w sposób prawidłowy.

Ustalono jednak, że we wszystkich wydanych decyzjach w 2011 r. w sprawie zwrotu podatku akcyzowego na łączną kwotę 376.241,86 zł zawarto wprowadzić pouczenie o prawie wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie w terminie 14 dni od daty otrzymania, natomiast nie zawierały one pouczenia, że odwołanie składa się za pośrednictwem Wójta, o czy stanowi art. 129 § 1 w związku z art. 107 § 1

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego⁵. Decyzje wydane przez Urząd w marcu 2012 roku posiadały już wymagane pouczenia.

3. W okresie objętym kontrolą, w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy obowiązywało zarządzenie Wójta z 29 lipca 2010 roku w sprawie zasad prowadzenia kontroli zarządczej oraz jej koordynacji. Według tego zarządzenia, kontrola zarządcza powinna obejmować m.in. przydział zadań pracownikom, stosownie do posiadanych przez nich zakresów czynności i kwalifikacji oraz ich bieżące aktualizowanie. Dopiero jednak 12 marca 2012 roku, a więc w toku kontroli, w zakresach czynności pracowników Urzędu zajmujących samodzielne stanowiska (w tym zastępcy Wójta, sekretarza i skarbnika Gminy) wykazano ich obowiązki dotyczące realizacji kontroli zarządczej.

Również w toku kontroli (2 marca 2012 r.) unormowano formalnie sprawy odnoszące się do skutecznego, efektywnego i gospodarnego wydatkowania środków z dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, ujmowania w ewidencji księgowej wydatków dokonanych z przyznanych dotacji oraz ewidencjonowania dochodów związanych z realizacją tych zadań.

4. W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Urząd realizował dwa projekty o łącznej wartości 601,7 tys. zł dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. W 2011 r. na realizację ww. projektów wydatkowano 80,3 tys. zł, w tym 61,7 tys. zł z budżetu Unii Europejskiej, 1,3 tys. zł z budżetu państwa oraz 17,3 tys. zł ze środków własnych. Środki te zostały wykorzystane zgodnie z umowami, a projekty realizowane były zgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi. W wymaganych terminach rozliczono również poszczególne transze dofinansowania.

5. W 2011 roku Urząd udzielił sześć zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę 3.596,5 tys. zł. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej pięciu zamówień na kwotę 3.564,4 tys. zł (99,1%) ustalono, że we wszystkich badanych postępowaniach wyboru wykonawcy dokonano prawidłowo, tj. zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych⁶.

6. Za rok 2011 Urząd dokonał opłaty abonamentu za posiadany odbiornik radiowy w wymaganej kwocie, jednakże opłatę tę wniesiono ze zwłoką 22 dni w stosunku do terminu określonego w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych⁷.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zwiększenie nadzoru, zwłaszcza w ramach sprawowania kontroli zarządczej, nad wywiązywaniem się przez kierownika GOPS z obowiązku windykowania od dłużników alimentacyjnych zaległych należności budżetowych.

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁶ Dz. U. 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Wójt w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Wójt prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen i uwag oraz wniosku.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem